

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2009. május 11.

**NÉMET NEMZETISÉGI
NYELV**

**KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

ÁLTALÁNOS ÚTMUTATÓ

1. Jó megoldásként csak az Értékelési útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
2. Minden jó megoldás egy pontot ér, a rossz megoldás 0 pont.
3. Fél pont, ill. többletpont nem adható.
4. A vizsgán összesen 150 pont szerezhető. Az egyes vizsgarészek arányát a vizsgaleírás szabályozza, ennek alapján meghatározott az egyes vizsgarészekben a vizsgapontok száma.

Vizsgarész	Vizsgapont
Olvasott szöveg értése	33
Nyelvhelyesség	18
Hallott szöveg értése	33
Íráskészség	33
Szóbeli	33
Összesen	150

Az egyes vizsgarészekben a dolgozatban szerzett pontok száma nem egyezik meg a vizsgapontok számával, ezért átszámításra van szükség. A vizsgapontok kiszámításához használja az Értékelési útmutatóban található átszámítási táblázatokat! Az Íráskészség vizsgarészben nincs szükség átszámításra.

Olvasott szöveg értése

RÉSZLETES ÚTMUTATÓ

1. Das Verflechten von Rohr zu Kunst-Gebrauchsgegenständen wurde schon von allen Naturvölkern eingeführt. Heute ist es immer mehr auf Kunsthandwerkmärkten zu sehen. Lesen Sie den folgenden Text über dieses alte Handwerk aufmerksam zu Ende! Beantworten Sie danach die unten stehenden Fragen mit je einem Wort / einer Wortgruppe ausgehend vom Text! (0) ist ein Beispiel für Sie.

So einfach ist flechten

Peddigrohr wird aus dem Mark der Rotangpalme gewonnen und wächst größtenteils in Indonesien. Dort wird das Rohmaterial zu diversen Dicken und Formen geschnitten und in Bündeln abgewogen.

Wir brauchen für jede Arbeit zwei unterschiedliche Stärken, die dickeren für die Gerüste und die dünneren zum Einflechten. Das Flechtmaterial wird über mehrere Stunden in Wasser eingeweicht, damit es weich und biegsam wird. Die dickeren für das Gerüst werden solange trocken verarbeitet, bis wir Ränder biegen wollen.

Anfänger können versuchen, einen Untersetzer zu basteln. Dazu legt man dickere Rohre zu einem Kreuz übereinander. Es sollten möglichst zwölf gleichlange Teile sein. Dann beginnt man mit dem Verflechten. Dazu nimmt man die dünneren, eingeweichten Rohre.

Wir beginnen von der Mitte her. Jetzt in einem Auf und Ab immer in die Runde, den Untersetzer flechten, dabei aber kurz vor dem Ende das Ganze einige Zeit im Wasser einweichen, um den oberen Rand formen zu können.

Für ein Anfängerstück reicht es aus, die Endungen zurück in das Geflecht zu stecken. So bekommt man nämlich einen schönen Bogenrand. Im Buchhandel gibt es eine ausreichende Anzahl an Heften zum Erlernen dieser Technik, oder man kann auf einem Kunsthandwerkmärkte einem Flechter über die Schulter schauen.

(http://www.freenet.de/freenet/hobby_freizeit/hobbys/basteln/koerbe/index.html)

(0) Wie heißt die Pflanze, die beim Flechten als Rohmaterial verwendet wird?

die Rotangpalme

(1) Wo wird das Rohmaterial geerntet und zum weiteren Verbrauch vorbereitet?

in Indonesien

(2) Wofür verwendet man die dickeren Peddigrohre?

für die Gerüste

(3) Was muss man mit dem Flechtmaterial vor seiner Verwendung machen?

in Wasser einweichen

(4) Wie viele dickere Rohre braucht man zum Gerüst des Untersetzers?

12

(5) An welcher Stelle muss man mit dem Verflechten anfangen?

in der Mitte

(6) Was kann man mit den Rohrendungen machen, damit ein schöner Rand entsteht?

ins Geflecht stecken

(7-8) Wo kann man sich weitere Informationen über die Technik des Flechtens holen?

a) im Buchhandel/aus Heften**b) auf dem Kunsthandwerkermarkt/bei einem Flechter**

8 Punkte

2. Lesen Sie den folgenden Text zunächst aufmerksam zu Ende! Entscheiden Sie danach, ob die unten stehenden Aussagen richtig oder falsch sind! (0) ist ein Beispiel für Sie.

Tiere an Bord

Wenn Sie Tiere auf einem Lufthansa Flug mitnehmen wollen, melden Sie diese bei der Buchung, spätestens aber 24 Stunden vor dem Abflugtermin per Telefon. Sie dürfen einen Hund oder eine Katze in die Kabine mitnehmen, wenn ein Gewicht von acht Kilogramm (inklusive Transportbehälter) nicht überschritten wird. In der Kabine muss Ihr Tier in einer Box untergebracht sein, die die Maße 55x40x20 cm nicht überschreitet. Sie können einen eigenen Transportbehälter verwenden, wenn er den erforderlichen Maßen entspricht und wasserundurchlässig ist. Darüber hinaus bietet Ihnen Lufthansa an ihren Check-in-Schaltern kostenlos eine so genannte "Pet Box" an.

Tiere, die nicht in der Kabine transportiert werden können, befördert Lufthansa in tiergerechten Containern in einem klimatisierten Abschnitt des Frachtraums. Sie können für Ihr Tier einen eigenen Transportbehälter verwenden oder bei Lufthansa Cargo Container in verschiedenen Größen erwerben. Die Größe des Containers muss in jedem Fall gewährleisten, dass das Tier aufrecht stehen kann und genügend Bewegungsfreiraum hat.

Die Beförderung von Hunden und Katzen in der Passagierkabine ist auf innerdeutschen Flügen kostenlos. Bei Zielen außerhalb Deutschlands gelten Tiere als Übergepäck. Tiere, die nicht in der Kabine transportiert werden können, werden grundsätzlich als Übergepäck berechnet.

Auf allen Europa- und den meisten Langstreckenflügen wird der Tarif für Tiere nach dem Gewichtskonzept berechnet. Auf Flügen nach Kanada, Mexiko und in die USA wird das

Stückkonzept angewendet, die Höhe der Gebühr ist jedoch von der Größe des Käfigs abhängig.

(http://www.lufthansa.com/online/portal/lh/de/info_and_services)

(0) Die Beförderung von Kleintieren in der Passagierkabine ist nur innerhalb Deutschlands kostenlos.

(0)	RICHTIG	FALSCH
	X	

(9) Lufthansa transportiert Tiere entsprechend ihres Gewichts und ihrer Größe entweder in der Passagierkabine oder im Frachtraum des Flugzeugs.

(9)	RICHTIG	FALSCH
	X	

(10) Katzen und Hunde darf man nur dann in die Kabine mitnehmen, wenn man für sie einen Sitzplatz gebucht hat.

(10)	RICHTIG	FALSCH
		X

(11) Wenn man keinen entsprechenden Transportbehälter für das mitreisende Tier hat, kann man am Check-in-Schalter eine so genannte "Pet Box" kaufen.

(11)	RICHTIG	FALSCH
		X

(12) Die Länge des Transportbehälters wurde von der Fluggesellschaft genau vorgegeben: Die Box darf maximal 40 cm lang sein.

(12)	RICHTIG	FALSCH
		X

(13) Größere Tiere werden in Containern befördert, allerdings nicht mit dem Flugzeug, sondern mit Frachtern.

(13)	RICHTIG	FALSCH
		X

(14) Die Größe des Containers wird der Körpergröße des Tiers angepasst, damit es sich während der Reise aufrichten und bewegen kann.

(14)	RICHTIG	FALSCH
	X	

(15) Bis auf innerdeutsche Flüge gelten mitreisende Tiere in allen Fällen als Übergepäck.

(15)	RICHTIG	FALSCH
	X	

(16) Bei Flügen innerhalb Europas hängen die Transportkosten vom Gewicht des beförderten Tieres ab.

(16)	RICHTIG	FALSCH
	X	

(17) Bei Flügen nach Nordamerika und nach Mexiko zahlt man einen Stückpreis, der aber auch nicht einheitlich ist.

(17)	RICHTIG	FALSCH
	X	

(18) Bei den Langstreckenflügen hängt der Tarif immer von der Größe des Transportbehälters ab.

(18)	RICHTIG	FALSCH
		X

10 Punkte

3. Folgende Artikel standen im Angebot der Firma Tchibo, ihre Beschreibungen sind allerdings etwas durcheinander geraten. Ordnen Sie den passenden Namen jener Ware zu, die in der mittleren Spalte der Tabelle beschrieben wird. Ergänzen Sie die Beschreibung durch je ein weiteres Merkmal, welches von einem der unten stehenden Sätze beinhaltet wird! (0) ist ein Beispiel für Sie.

Namen der angebotenen Artikel:

- A. Arm- und Beintrainer**
- B. Blutdruck- und Pulsmessgerät**
- C. Gelenkwärmer**
- D. Ionisator**
- E. Klappbarer Gehstock**
- F. Sprechendes Fieberthermometer**
- G. Ultraschall-Luftbefeuchter**

(0)	G.	Gesündere Raumluft und ein angenehmes Raumklima durch Luftbefeuchtung, speziell in der Heizperiode. Geräuscharme und energiesparende Ultraschall-Technologie.	f)	(0)
(19)	D	Befreit die Luft von Feinstaub, Rauch, Geruchspartikeln, Pollen, Keimen und Bakterien. Allergie-Erreger und Elektrosmog können verringert werden. Ideal für den Schlaf- und Wohnbereich.	a)	(25)

(20)	F	Mit Sprachfunktion und Digitalanzeige. Automatische Wiederholung und Speicherung des Messwertes.	c)	(26)
(21)	C	Die Extraportion Wärme für Knie und Ellenbogen. Angenehm weich mit natürlicher, wohltuender Wärme durch Angora. Perfekte Passform und hoher Tragekomfort durch Elasthan und Rippenstrick. Einheitsgröße.	d)	(27)
(22)	E	Holzgriff und Schlaufe zur Sicherung am Handgelenk. 5fach längenverstellbar. Mit rutschhemmendem Gummifuß.	g)	(28)
(23)	A	LC-Display und stufenlos einstellbarer Widerstand. Rutschsichere Pedale mit elastischen Fußschlaufen. Standfüße aus Gummi verhindern Rutschen und Kratzer. Besonders leise.	b)	(29)
(24)	B	Automatisches Aufpumpen und Ablassen der Luft. Gut ablesbare LCD-Anzeige für systolischen und diastolischen Wert und Pulsfrequenz.	e)	(30)

- a) Erzeugt negativ geladene Luftionen, die Schmutzpartikel binden.
 b) Für bis zu 90 kg Körpergewicht.
 c) Messbereich von 32,0 bis 42,9 °C.
 d) Ohne störende Seitennähte.
 e) Speichermöglichkeit von Uhrzeit und Datum der Messung in 2 x 50 Messwert-Speicherplätzen.
 f) Wassertank reicht für ca. 10 Stunden.
 g) Zusammenklappbar - ideal auch auf Reisen.

(<http://www.tchibo.de/is-bin/INTERSHOP.enfinity/eCS/Store/de>)

12 Punkte

ÁTSZÁMÍTÁSI TÁBLÁZAT

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a dolgozatpont (legfeljebb 30 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért dolgozatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Dolgozatpont	Vizsgapont
30	33
29	32
28	31
27	30
26	29
25	28
24	27
23	26
22	25
21	24
20	23
19	22
18	21
17	20
16	19

Dolgozatpont	Vizsgapont
15	18
14	17
13	16
12	15
11	14
10	13
9	12
8	11
7	10
6	9
5	8
4	6
3	4
2	2
1	1

Nyelvhelyesség

ÁTSZÁMÍTÁSI TÁBLÁZAT

1. A helyesírási hibával leírt szavak nem fogadhatók el.
2. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Variációk megadásakor nem jár pont, még akkor sem, ha közöttük van a jó megoldás.

RÉSZLETES ÚTMUTATÓ

I. Setzen Sie die richtige Verbform ein! Achten Sie auf die Trennbarkeit bzw. Untrennbarkeit der Präfixe! (0) ist ein Beispiel für Sie.

Verben	Aus dem Lebenslauf von Leonardo da Vinci
(0) werden	Leonardo da Vinci (0) <u>wurde</u> als nichtehelicher Sohn des 25-jährigen Notars Ser Piero und des 22-jährigen Bauernmädchens Caterina geboren.
(1) heiraten	Die Mutter (1) <u>heiratete</u> später einen Töpfereibesitzer aus Vinci und (2)
(2) bringen	<u>brachte</u> fünf weitere Kinder zur Welt.
(3) sein	Der Töpfermeister (3) <u>war</u> viermal verheiratet und (4) <u>hatte</u> außer
(4) haben	Leonardo neun Söhne und zwei Töchter.
(5) heißen	Nach seinem Wohnort (5) <u>hieß</u> er da Vinci.
(6/7) erleben	Leonardo (6) <u>erlebte</u> den größten Teil seiner Jugend in Florenz (7)_____.
(8/9) verwerfen	Er (8) <u>verwarf</u> die Idee anderer Renaissancekünstler (9)_____, die Pracht der antiken Kunst durch die Imitation ihrer Modelle zu beleben. Nicht das Gewöhnliche und Offenkundige, sondern vor allem das Fantastische und Ungewöhnliche (10) <u>zogen</u> ihn (11) <u>an</u> . Merkwürdige Formen von Hügeln und Felsen, seltene Pflanzen und Tiere, ungewohnte Gesichter und Menschen (12) <u>griff</u> er in seiner Malerei und in seinen Naturstudien (13) <u>auf</u> . Aber auch bei der Erforschung des menschlichen Körpers machte er bahnbrechende Entdeckungen, die er zeichnerisch (14)
(10/11) anziehen	<u>festhielt</u> .
(12/13) aufgreifen	
(14) festhalten	

(zitiert nach www.wikipedia.de)

14 Punkte

II. Wählen Sie von den unten stehenden Fügewörtern die passenden aus, und ergänzen Sie den folgenden Text! Achtung! Manche Präpositionen müssen Sie mehrmals, andere überhaupt nicht benutzen. Achten Sie auf die Lesbarkeit Ihrer Eintragungen! (0) ist ein Beispiel für Sie.

Präpositionen: samt; im; auf, in, ins, aus, an

Zubereitung einer Meeresfrüchtepizza

Hefe (0) **im** Wasser auflösen. Mehl, Salz, Hefe-Wasser und 1 EL Olivenöl verkneten. Den Teig gehen lassen, ausrollen und (15) **auf** ein geöltes Backblech legen. Die Tomaten klein schneiden und gleichmäßig (16) **auf** dem Teig verstreichen. Muscheln (17) **in** kochendem Wasser 5-8 Minuten garen, bis sie sich geöffnet haben. Muscheln (18) **aus** der Schale entfernen und (19) **samt** Krabben und den Oliven (20) **auf** der Pizza verteilen. Nochmals würzen und (21) **im** (22) **auf** 250 Grad vorheizten Backofen die Pizza ca. 25 Minuten backen.

8 Punkte

III. Wählen Sie von den unten stehenden Ergänzungen die jeweils passende aus! Unterstreichen Sie die richtige Ergänzung! (0) ist ein Beispiel für Sie.

Die Seekühe (0) **sind** eine Ordnung (23) **pflanzenfressender Säugetiere**. (24) **Unter den** heute noch lebenden Tieren sind die Elefanten (25) **ihre nächsten Verwandten**. Anders als die Robben können sie (26) **wegen ihrer schwächlichen** Gliedmaßen nicht an Land gehen. Im Gegensatz (27) **zu den Walen** halten sich Seekühe stets in Küstennähe auf.

(0)	a) sein	b) ist	c) sind
(23)	a) <u>pflanzenfressender Säugetiere</u>	b) pflanzenfressender Säugetieren	c) pflanzenfressenden Säugetiere
(24)	a) unter die	b) von dem	c) <u>unter den</u>
(25)	a) seine nächsten Verwandten	b) <u>ihre nächsten Verwandten</u>	c) ihre nächsten Verwandte
(26)	a) <u>wegen ihrer</u>	b) trotz seiner schwächlichen	c) mit seinen

schwächlichen

schwächlichen

(27) a) zur Wahl

b) zu den Walen

c) zu den Wahlen

5 Punkte

IV. Suchen Sie den zweiten Teilsatz der unten stehenden Sätze! Tragen Sie die Großbuchstaben in die Tabelle ein! (0) ist ein Beispiel für Sie.

Ausgangspunkt aller Spaziergänge durch Leipzig

(0) Das Zentrum der Stadt ist der Markt, _____

(28) Der Marktplatz lädt heute zu Feiern und Festen ein, _____

(29) 1824 starb unter dem Henkersbeil Woyzeck, _____

(30) 1830 erzwangen sich die Leipziger auf diesem Platz fällige Reformen,

A. ..., in deren Folge die Mitbestimmung der Bürgerschaft in einer neuen Städteordnung festgeschrieben wurde.

B. ..., früher war er aber die Stätte letzter Hinrichtungen und erster politischer Demonstrationen.

C. ..., in dessen Mitte das Leipziger Stadtwappen in das Mosaikpflaster eingelassen ist.

D. ..., der später von Büchner dramatisch wiedererweckt wurde.

(0)	(28)	(29)	(30)
C	B	D	A

3 Punkte

ÁTSZÁMÍTÁSI TÁBLÁZAT

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a dolgozatpont (legfeljebb 30 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért dolgozatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Dolgozatpont	Vizsgapont
30	18
29	17
28	17
27	16
26	16
25	15
24	15
23	14
22	14
21	13
20	13
19	12
18	12
17	11
16	11

Dolgozatpont	Vizsgapont
15	10
14	10
13	9
12	9
11	8
10	8
9	7
8	7
7	6
6	6
5	5
4	4
3	3
2	2
1	1

Hallott szöveg értése

RÉSZLETES ÚTMUTATÓ

1. Herzlich Willkommen zur Geschichte des Wintersport- und Erlebnisgebietes Semmering. In den nächsten Minuten wollen wir Ihnen den „Berg vor den Toren Wiens“ ein bisschen näher bringen. Hören Sie sich den Text an! Ergänzen Sie danach den Lückentext durch die fehlenden Angaben! Bevor Sie den Text das erste Mal hören, haben Sie eine Minute Zeit, sich die Aufgabenstellung anzuschauen. Lesen Sie den Lückentext durch! Hören Sie sich den Text an! Tragen Sie in den Lückentext die fehlenden Angaben ein! (0) ist ein Beispiel für Sie.

Bereits im alten österreichischen Kaiserreich trafen sich am Semmering österreichische Adelige, (0) **Künstler**, Architekten und Freidenker, denn der Semmering galt von Anfang an sowohl als (1) **Erholungsgebiet**, als auch als Sport- und Erlebnisgebiet.

Der erste Einsessellift wurde am Semmering 1953 erbaut. Diese Aufstiegshilfe musste noch (2) **mechanisch** angetrieben werden. Den Sportlern standen damals neben den eher sportlichen Pisten eine Schischanze sowie eine (3) **Bobbahn** und eine (4) **Rodelbahn** zur Verfügung. Seit der (5) **Gründung** der Semmering-Hirschenkogel Bergbahnen GmbH im Jahre 1988 wurde am Semmering viel Neues gebaut und eingeführt.

Seit 1998 verfügt dieses Schigebiet über die (6) **modernste** Kabinenbahn Europas und über die stärkste Flutlichtanlage. Die Beschneiungsanlage, die flächendeckend funktioniert und aus (7) **24** (8) **Schneekanonen** besteht, wurde im Jahre (9) **1998** errichtet.

Die um die Jahrtausendwende gebaute Erlebnis-Rodelbahn galt als Weltneuheit, sie wurde nämlich erstmalig auf der Welt mit phantastischen Bauwerken, magischen Lichteffekten, sphärischen Klängen und Tonstationen (10) **ausgestattet/versehen/ausgerüstet**.

Die im Jahre 2001 errichtete moderne Sportbahn erhielt ihren Namen nach der Farbe des (11) **Glases** am weißen Stahlzelt und der (12) **Sessel**.

Dank der Erweiterung, Begradigung und Beleuchtung der Weltcup-Piste Panorama sowie der Familienabfahrt ergab sich den Skifahrern und Snowboardern die Möglichkeit, diese Pisten bei (13) **Tag** und (14) **Nacht** zu benutzen.

14 Punkte

Textvorlage:

Der Semmering war schon zu Kaisers Zeiten der Treffpunkt des österreichischen Hochadels, weltbekannter Künstler, Architekten und Freidenker. Er galt nicht nur als Erholungsgebiet, sondern wurde auch schon als Sport- und Erlebnisgebiet aus der Wiege gehoben. Die Bergbahnen stellen einen beträchtlichen Teil der Geschichte und Entwicklung des Semmerings dar.

1953 begann man mit dem Bau der ersten mechanischen Aufstiegshilfe, einer Einsesselumlaufbahn. Das Wintersportangebot reichte damals von sehr sportlichen Pisten über die Liechtensteinschanze bis zu einer Bobbahn und einer Rodelbahn.

1971 wurde neben dem Einsessellift eine Doppelsesselbahn gebaut.

1988 wurde die jetzige, betreibende Gesellschaft der Semmering-Hirschenkogel Bergbahnen gegründet. Seit ihrer Gründung wurde viel Neues gebaut, strukturiert und eingeführt.

1998 wurden die modernste Kabinenbahn Europas sowie die stärkste Flutlichtanlage mit über 1.300 Lux erbaut. Im selben Jahr errichtete man auch eine Beschneiungsanlage: Am Semmering Hirschenkogel schneit es jede Nacht – außer es gibt genug Schnee. Die Beschneiungsanlage wurde flächendeckend errichtet und besteht aus 24 Schneekanonen.

1999 wurde die Familienabfahrt ausgebaut und erweitert. Im Bereich des Kogelschleppliftes wurde die Abfahrt auf 2 Pisten erweitert, und die Familienabfahrt wurde durchgehend beleuchtet. Familien mit Kindern wurde mit diesem Ausbau und der Beleuchtung ein Nachtschilaufr ermöglicht.

Auf das Jahr 2000 fiel der Neubau der Erlebnis-Rodelbahn, die die weltweit erste Rodelbahn dieser Art ist – phantastische Bauwerke, magische Lichteffekte, sphärische Klänge und Tonstationen machen das Rodeln zum modernsten, leichtesten, einzigartigsten Wintererlebnis bei Tag und Nacht.

2001 wurde die Sportbahn „Blauer Blitz“ errichtet. In nur 90 Tagen ist es gelungen, diese neue, moderne, allen technischen Anforderungen entsprechende 4-er Sportbahn mit Förderbandeinstieg zu bauen. Der „Blaue Blitz“ besteht aus einem weißen Stahlzelt mit blauem Glas, und das Design der Sessel ist ebenfalls in blau gehalten.

2002 wurde das Pistenangebot am Semmering weiter ausgebaut: Die Weltcup-Piste Panorama wurde im Einfahrtsbereich des Slalomstartes verbreitert, begradigt und beleuchtet. Auf dieser Fläche wurde ein neuer Park für Skifahrer und Snowboarder errichtet. Somit wurde unser Nachtpisten- und Rodelangebot zum stärksten Wintererlebnis Europas.

(<http://www.hirschenkogel.at/partner/hirschenkogel>)

2. US-Talkmasterin Oprah Winfrey hat nahe Johannesburg eine Schule für mittellose Mädchen eröffnet. Hören Sie sich den folgenden Bericht über das Luxus-Internat an! Ordnen Sie danach die in der Tabelle stehenden Angaben zu den Kategorien „richtig“, „falsch“ bzw. „im Text nicht erwähnt“ zu! Bevor Sie den Text das erste Mal hören, haben Sie eine Minute Zeit, sich die Aufgabenstellung anzuschauen. Lesen Sie die eingetragenen Daten in der Tabelle durch! Hören Sie sich den Text an! Entscheiden Sie, ob die Angaben richtig oder falsch sind, bzw. ob sie überhaupt zu hören waren. (0) ist ein Beispiel für Sie.

	RICHTIG	FALSCH	IM TEXT NICHT ERWÄHNT
(0) Oprah Winfrey gab bisher 40 Millionen US-Dollar, also rund 30 Millionen Euro für das Projekt aus.	X		
(15) Die Bauarbeiten wurden nach fünf Jahren abgebrochen, weil sich die südafrikanische Regierung am Bau des Internats aus finanziellen Gründen nicht beteiligen wollte.		X	
(16) Nach den Plänen der Talk-Queen sollen die Mädchen in Zweibettzimmern wohnen, eine Schuluniform tragen und die Möglichkeit bekommen, Geld zu verdienen.	X		
(17) Winfrey sagte dem Magazin „Newsweek“, dass die ansässigen Architekten ihre Vorstellungen von der Schule zunächst nicht umgesetzt haben, und die ihr zugeschickten Pläne mehr einem Hühnerstall glichen.			X
(18) Oprah Winfrey gehört zu den 50 großzügigsten Amerikanern, weil sie in den letzten 3 Jahren mehr als 157 Millionen Dollar gespendet hat.	X		
(19) In der Schule sieht die Milliardärin ihr Spiegelbild und bezeichnet diese deshalb als „Eliteschule“.		X	
(20) Das Haushalteinkommen der Familien, aus denen die Schülerinnen stammen, liegt über 787 US-Dollar im Monat.		X	
(21) Im ersten Jahr gab es 3500 Bewerber, von denen Oprah Winfrey persönlich 450 Schülerinnen auswählte.		X	
(22) Nelson Mandela wünschte sich diese Schule als Geschenk für sein Land, als er Winfrey im Jahr 2000 traf.	X		
(23) Dunkelhäutige Südafrikaner besuchen meist staatliche Schulen, in denen es sogar an Büchern mangelt.	X		
(24) Einer Tageszeitung zufolge plant Winfrey noch eine Schule für Jungen und Mädchen südlich von Johannesburg.			X

10 Punkte

Textvorlage:

Die beste Schule der Welt soll die bisher rund 30 Millionen Euro teure "Oprah Winfrey Führungsakademie für Mädchen" werden. Das verkündete die Talk-Queen der USA bei der Eröffnungszeremonie. Fünf Jahre lang wurde gebaut, der 21 Hektar große Campus südlich von Johannesburg umfasst 28 Gebäude: Neben Computer- und Wissenschaftslaboren, einer Bibliothek und Theatern hat das Internat auch ein Wellness-Zentrum inklusive Yoga-Studio und Schönheitssalon. Die Bezeichnung "Eliteschule" wies die laut Pressemitteilungen einflussreichste Prominente der USA jedoch zurück.

Oprah Winfrey sagte, es habe sie frustriert, Wohltaten nur aus der Entfernung zu verteilen. Das Internat wurde nach ihren Plänen erbaut. Sie kümmerte sich auch um die Details, wählte zum Beispiel eigens Geschirr und Schuluniform aus. "Die Schule soll ein Spiegelbild meiner selbst sein", sagte die erfolgreiche Geschäftsfrau dem Fernsehsender CNN.

Jedes Haus ziert ein großer Kamin. Die 152 ersten Schülerinnen wohnen in geräumigen Zweibettzimmern. Den Komfort der Betten testete die Talkshow-Diva persönlich. Die Schränke sollten extra groß sein - obwohl die Mädchen kaum Kleidung besitzen. "Sie werden etwas besitzen", erklärt Winfrey, "Sie sollen die Chance haben, Geld zu verdienen, um sich etwas zu kaufen. Nur so kann man ihnen beibringen, Dinge zu schätzen."

Oprah Winfrey ist die erste Afro-Amerikanerin, die zur Milliardärin wurde. Der letzten Schätzung eines Wirtschaftsmagazins zufolge beträgt ihr Vermögen 1,5 Milliarden US-Dollar. Man findet sie auch auf der Liste der 50 großzügigsten Amerikaner, die das Wirtschaftsblatt "Business Week" jährlich herausgibt. Um überhaupt erwähnt zu werden, muss man in den letzten drei Jahren mindestens 157 Millionen Dollar gespendet haben.

Die Akademie soll 450 Schülerinnen von Klasse sieben bis zwölf beherbergen. Winfrey hatte verschiedene südafrikanische Stämme und Gemeinden gebeten, Mädchen mit außergewöhnlichem Führungspotential zu nominieren. Voraussetzung für die Bewerbung waren gute schulische Leistungen, Führungspotential und eine Familie, deren Haushaltseinkommen 787 US-Dollar monatlich nicht überschreitet. Winfrey möchte die Besten ausbilden und hofft, dass diese eines Tages das Land aus der Armut führen werden. Sie wählte die 152 zugelassenen Mädchen selbst aus - vier Prozent der rund 3500 Bewerber.

Ursprünglich sollte das Projekt 10 Millionen Dollar kosten, die südafrikanische Regierung wollte sich am Bau des Internats beteiligen. Sie zog sich jedoch zurück, nachdem Kritiker äußerten, die Schule sei zu elitär und verschwenderisch für ein armes Land wie Südafrika.

40 Millionen Dollar hat das Projekt bislang gekostet, maximal 50 Millionen werde sie ausgeben, sagte Winfrey. Ihre Akademie soll eine qualitativ hochwertige Ausbildung garantieren - in einem Land, dessen Schulen noch mit dem Erbe der Apartheid zu kämpfen haben: Viele staatliche Schulen sind völlig überfüllt und verfügen nicht einmal über Bücher. Gewalt, Drogen und Teenager-Schwangerschaften sind an der Tagesordnung. Gehobene

Studienbedingungen und Sporteinrichtungen bieten nur Privatschulen, die hauptsächlich von der weißen Minderheit besucht werden - für dunkelhäutige Südafrikaner sind sie meist zu teuer.

Die Idee der Akademie entstand 2000 bei einem Treffen Winfreys mit dem ehemaligen Staatspräsidenten Nelson Mandela. Laut CNN hatte sie ihn gefragt, welches Geschenk sie Südafrika machen könne. "Bau mir eine Schule", habe er geantwortet. Zur Eröffnungsfeier kamen neben dem einstigen Präsidenten die Sängerinnen Tina Turner und Mariah Carey, Schauspieler Sidney Poitier und Regisseur Spike Lee. Auch Julia Roberts, John Travolta, Angelina Jolie sowie die Sänger Stevie Wonder und Kid Rock hatten zugesagt. Jeder Gast sollte ein signiertes Buch für die Schulbibliothek mitbringen. *(jmk/dpa/AP)*

ÁTSZÁMÍTÁSI TÁBLÁZAT

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a dolgozatpont (legfeljebb 24 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért dolgozatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Dolgozatpont	Vizsgapont
24	33
23	32
22	30
21	29
20	27
19	26
18	24
17	23
16	21
15	20
14	18
13	17

Dolgozatpont	Vizsgapont
12	15
11	14
10	12
9	11
8	9
7	8
6	6
5	5
4	4
3	3
2	2
1	1

Íráskészség

BEVEZETŐ

Az írás feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

ELSŐ FELADAT

I. Im Auftrag der Schulleitung haben Sie ein Lesertreffen in Ihrer Schule organisiert, zu dem Sie ungarndeutsche Dichter und Schriftsteller eingeladen haben. Schreiben Sie einen kurzen Bericht für die Schulzeitung über diese Veranstaltung im Umfang von 40-50 Wörtern. Nennen Sie alle wichtigen Informationen (Ort, Zeitpunkt, Teilnehmer etc.), und bewerten Sie kurz die Veranstaltung (Wichtigkeit, Erfolg oder Misserfolg, Interesse etc.)!

Der folgende Text soll als Anregung verstanden werden!

„Der Kulturverein Nikolaus Lenau e.V. wurde im Oktober 1985 in Fünfkirchen/Pécs als erster unabhängiger ungarndeutscher Verein der Nachkriegszeit im gesamten Ost-Europa gegründet. Er wurde nach der Verabschiedung des Vereinsgesetzes vom Komitatsgericht der Branau unter der Nummer Pk.60.109/1989 eingetragen.

Sitz des Vereins ist das Lenau-Haus in Fünfkirchen, das mit finanzieller Unterstützung der Bundesrepublik Deutschland und deutschen Organisationen zwischen 1987 - 1989 errichtet worden ist.

Aufgaben des Kulturvereins Nikolaus Lenau e.V. sind: der deutschen Minderheit bei der Wiedergewinnung und Behauptung ihrer kulturellen Identität zu helfen; die deutsche Sprache zu verbreiten und zu pflegen; Sitten, Bräuche und Liedergut der Ungarndeutschen zu bewahren; die eigene Geschichte bewusst zu machen und kulturell-sprachliche Bindungen zu Deutschland zu pflegen. Wir wollen, dass sich die deutsche Minderheit in Ungarn weder isoliert, noch assimiliert. Sie muss eine lebendige Brücke zwischen unserem Herkunftsland Deutschland und Ungarn bilden. Um seine Ziele zu erreichen, arbeitet der Verein mit Organisationen, Vereinen und Privatpersonen Ungarns und des Auslandes zusammen.”

(http://www.ungarndeutsche.de/lenau_verein.html)

10 Punkte

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom és szöveghossz	5 pont
Nyelvhelyesség	5 pont
Összesen	10 pont

2. Amennyiben a dolgozat valamelyik szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.

4. Félpontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom és szöveghossz

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- megfelelően dolgozta-e ki a témát,
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

A tartalmi teljesség megítélésénél az a döntő, hogy a vizsgázó közli-e az adott szituációban lényeges információkat. Egyes vizsgafeladatoknál a tartalom értékelésénél a segédanyag (input) tartalmi információi is irányadóak lehetnek. Ekkor azt is figyelembe kell venni, hogy a vizsgázó írásműve nem tartalmaz-e sokkal kevesebb információt, mint a segédanyag. De amennyiben a feladat nem tartalmaz erre vonatkozó utasítást, akkor nem kérhető számon a vizsgázón az összes segédanyagban megjelenő információ.

A dolgozat tartalmi szempontból megfelelő abban az esetben is, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír.

A nyelvi okokból érthetetlen szövegrészeket a Tartalom szempontnál nem lehet értékelni. Ez vonatkozik a megadott szövegből értelem nélkül lemásolt és rossz nyelvi környezetben használt szövegrészekre is. Az ilyen típusú hibákat figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is. El kell fogadni azonban az olyan szövegrészeket, amelyeket a vizsgázó a segédanyagból vett át és jó nyelvi környezetben használ.

Amennyiben a vizsgázó olyan információt közöl, ami anyanyelvi olvasó számára nem értelmezhető, a tartalom kidolgozása nem tekinthető teljesen megfelelőnek.

A szöveghossz megadásánál a szószám csak a vizsgázó által létrehozott szövegrészre vonatkozik, azaz nem tartalmazza a központilag megadott részek szavainak számát.

Nyelvhelyesség (szókincs, mondattan, alaktan, helyesírás)

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat a középszintű érettségi vizsga követelményeinek,
- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni.

Az adott szinten bizonyos nyelvtani struktúrák produktív használata nem várható el a vizsgázótól. Az ilyen típusú hibákat az értékelésnél nem kell figyelembe venni.

Javítási jelrendszer

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

Ny = nyelvhelyességi hiba (lexikai vagy nyelvtani hiba)

H = helyesírási hiba

É = értelemzavaró nyelvi hiba

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = lexikai, nyelvtani vagy helyesírási hiba

√ (hiányjel) = hiányzik egy szó

nyíl → szórendi hiba

aláhúzás + i = ismétlődő hiba

Az ismétlődő hibákat, valamint az olyan hibákat, amelyeknél az adott nyelvtani struktúra ismerete nem várható el a vizsgázótól, csak a szövegben kell jelölni, a javító sávban nem.

Értékelési skála – Középszint 1. feladat

Tartalom és szöveghossz

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó megfelelően dolgozta ki a témát, és elérte a megadott szövegmennyiséget (40–50 szó).	A vizsgázó általában megfelelően tárgyalta a témát, és legalább 30–40 szó hosszúságú szöveget hozott létre.	A vizsgázó csak részben megfelelően tárgyalta a témát, és/vagy a létrehozott szöveg 30 szónál rövidebb.	A vizsgázó nem megfelelően tárgyalta a témát, és/vagy a létrehozott szöveg nagyon rövid. vagy: A vizsgázó más témáról ír.

Nyelvhelyesség (szókincs, mondattan, alaktan, helyesírás)

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a megértést nem zavaró hibát tartalmaz.	A szövegben több hiba fordul elő, a hibák alig nehezítik a megértést.	A szövegben sok hiba fordul elő, a hibák néhány ponton nehezítik a megértést.	A szöveg a nyelvi hibák miatt nem érthető.

MÁSODIK FELADAT**II.**

1. Verfassen Sie einen argumentativen Text im Umfang von 200-300 Wörtern mit dem Titel *Soll man Deutsch oder Englisch lernen?* Nennen Sie Argumente und Gegenargumente! Nehmen Sie Stellung zu den erörterten Standpunkten! Der unten stehende Textauszug soll als Einstieg verstanden werden:

„Was ist eine Weltsprache? Es kommen Kriterien wie die folgenden in Frage:

Sprecherzahl,
Bedeutung für die internationale Kommunikation,
kulturelle Bedeutung.

Die Sprecherzahlen sind aus mehreren Gründen grundsätzlich schwer festzustellen: Die offiziellen Angaben beziehen sich meist auf die ethnische Zugehörigkeit und können manipuliert sein. Ferner werden bei den Angaben Erst- und Zweitsprachigkeit selten auseinander gehalten. Gerade in den Zahlen für große Sprachen wie Englisch und Spanisch sind oft viele Zweitsprecher enthalten.

Die Bedeutung einer Sprache als internationaler Verkehrssprache läßt sich an Kriterien wie den folgenden ermesen: Verwendung einer Sprache als Zweitsprache, Anzahl der Staaten, wo eine Sprache offiziellen Status hat, Status einer Sprache als offizielle Sprache der Vereinten Nationen.

Die kulturelle Bedeutung einer Sprache lässt sich veranschlagen anhand der kulturhistorischen Leistung, die ihre Literatur darstellt, sowie ihrer Bedeutung für die Entwicklung der Zivilisation. Dieser Parameter ist selbstverständlich nicht objektiv messbar.“

(<http://www.uni-erfurt.de/sprachwissenschaft/>)

In Ihrer Argumentation sollen Sie auf die folgenden fünf Schwerpunkte eingehen:

1. Englisch und Deutsch: Traditionen in Ungarn, Europa und auf der Welt früher und heute
2. Die Position von Deutsch: offizielle Staatssprache in mehreren europäischen Ländern, Minderheitensprache in vielen Ländern der Welt
3. Die Position von Englisch: Die Weltsprache Nummer 1
4. Ihre Motivationen: Warum lernen Sie Deutsch und/oder Englisch?
5. Die Zukunft dieser Sprachen: Was soll ihr Kind später lernen?

2. Die ungarndeutschen Autoren verfolgen in ihrer Poesie unter Anderem das Ziel, sich mit Fragen und Problemen des Minderheitendaseins auseinanderzusetzen. Nehmen Sie Stellung zu der Rolle der Minderheitenliteratur und analysieren Sie das folgende Gedicht! Gehen Sie dabei auf die unten stehenden fünf Gesichtspunkte ein! Verfassen Sie einen Text im Umfang von 200-300 Wörtern!

Valeria Koch: Lieber Onkel Goethe

Sie wurden eben geboren in Frankfurt am Main
als nach Süden zogen die Ahnen mein
in die Schwäbische Türkei
vogelweit tandaradei!

Manche erfroren dabei
von der Pest gefressen zwei-drei
doch einigen ist es gelungen
wenn auch mit löchern Lungen
aufbaun ein ärmliches Nest
sie nannten es Heimat den Rest
der ihnen geblieben auf Erden
Wortbrocken und Liederscherben
hielten sie zusammen doch ihr Geschick
schlug ihnen öfters in das Genick
Parolen fielen und Soldaten
wer überlebte wurde verraten
von den seinen mal von den andern
und wieder begann ein wirres Wandern
im Kreise herum und weltweit hinweg
um zu finden ein ruhiges Eck

Wo Sie lieber Onkel Goethe
zu lesen sind in Einigkeit
wo alle menschlichen Gebrechen
sühnet reine Menschlichkeit
wo man taub und blind und stumm
doch immer strebend sich bemüht
vielleicht kennen Sie das Land
wo alte Tugend neu aufblüht
vogelweit tandaradei!

Es grüßt Sie Ihre Nichte
Mit einem späten Schrei

In Ihrer Interpretation sollen Sie auf folgende Schwerpunkte eingehen:

1. Probleme des Minderheitendaseins im Allgemeinen
2. Rolle und Aufgabe der Literatur im Leben einer Minderheit
3. Ereignisse aus der Geschichte des Ungarndeutschtums, die von der Dichterin angesprochen werden
4. Bilder, Stilfiguren und andere Mittel der sprachlichen Ausformung
5. Die Beziehung „Onkel“ und „Nichte“: Was verbindet J. W. Goethe und V. Koch?

23 Punkte

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom	5 pont
Formai jegyek és hangnem	3 pont
Szövegalkotás	5 pont
Szókincs, kifejezés mód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	23 pont

2. Amennyiben a dolgozat a Tartalom szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.

4. Félpontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető a szintnek megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznak és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de mondatai nem tartalmaznak minden lényeges információt, illetve nem kérdeznak rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg.

Érdeklődő típusú levél esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben a megfelelő kérdés feltevése azt jelenti, hogy a vizsgázó megfelelően fejtette ki az adott szempontot.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a Tartalom szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a Szókincs, kifejezés mód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontoknál.

Amennyiben a vizsgázó szó szerint lemásol egy irányító szempontot, és jó nyelvi környezetben használja azt, az adott irányító szempontot teljesítettnek kell tekinteni. A rossz nyelvi környezetben használt, szó szerint lemásolt irányító szempont kifejtése nem fogadható el.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség. A dolgozatot akkor is a megadott szempontok alapján kell értékelni, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír, vagy önmagáról ír, amikor általánosan kellene fogalmaznia.

Amennyiben a dolgozat a Tartalom szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.

Formai jegyek és hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg

- megfelel-e a levéllel, mint szövegfajtaival szemben állított formai követelményeknek, azaz helyesen tartalmazza-e a dátumot, a megszólítást, az elköszönést és aláírást,
- hangneme megfelel-e a címzetthez való viszonyoknak és a közlési szándéknak.

Amennyiben a vizsgázó törekedett a levélforma betartására, azaz kísérletet tett a levélforma minimális megtartására (van elfogadható megszólítás és aláírás), a dolgozat nem értékelhető 0 ponttal. 0 pont akkor jár, ha hiányzik vagy nem elfogadható a megszólítás és/vagy az aláírás, illetve ha a vizsgázó levél helyett fogalmazást írt. Elfogadhatónak tekinthető minden olyan megszólítás és elköszönés, ami „emlékeztet” a helyes formákra.

A csak nyelvtani vagy helyesírási hibát tartalmazó variációk e szempont értékelésénél helyesnek számítanak.

Amennyiben a megszólítás és az elköszönés külön-külön helyes ugyan, de nem illenek egymáshoz, akkor mindkettő csak elfogadhatónak tekinthető. Nem fogadható el az aláírás abban az esetben, ha ellentmond a levél tartalmának és/vagy hangnemének.

A szintleírások engedékenysége az eddigi kipróbálások tapasztalatait tükrözi, amely szerint a levélforma betartása általánosan nagy gondot jelent a vizsgázóknak. A későbbiekben azonban, amikor elvárható lesz a levél formai jegyeinek ismerete, a formai követelmények szigorúbb elbírálás alá esnek.

Helyes megszólítások pl.:

- Sehr geehrter Herr X ,/!
- Lieber/Liebe... ,/!
- Hallo,/!

Elfogadható megszólítások pl.:

- Sehr geehrter/ verehrter Herr X,/!

Helyes dátum: Miskolc, (den) 16.10.1999/99 – a levél jobb felső sarkában

Elfogadható dátum: (den) 16.10.1999/99 – a levél jobb felső sarkában

Helyes elköszönés pl.:

- Mit freundlichen Grüßen
Mit freundlichem Gruß
Freundliche Grüße
- Mit (den) besten Grüßen
Mit herzlichen Grüßen
Herzliche Grüße
Herzlich(st)
Liebe Grüße
Tschüs/Ciao/Bis bald/ Servus

Elfogadható elköszönések pl.:

- Mit vielen Grüßen
Viele Grüße
Ich danke Ihnen im Voraus

Vielen Dank
Mit Hochachtung
Hochachtungsvoll
In tiefster Verehrung

- Wir antworten auf alle Briefe

Helyes aláírás pl.:

- Peter Szabó
- Peter/ die Deutschgruppe / Klasse 10D

Elfogadható az aláírás akkor, ha egy sorban van az elköszönéssel.

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és ezáltal a szöveg gondolatmenete,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (pl. egyszerű kötőszók, névmások).

A Szövegalkotás szempontnál a Tartalom szemponttól függetlenül kell eljárni és csak a tárgyalt szempontok alapján lehet megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit akkor használja helyesen a vizsgázó, ha törekszik arra, hogy egyszerű kötőszók, névmások, határozószók stb. segítségével valódi szöveget hozzon létre. Amennyiben a vizsgázó minden mondatát azonos módon (pl. az „ich“ személyes névmással) kezdi, nem mondható el az általa létrehozott levélről, hogy abban a mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a vizsgázó csak azonos szerkezetű egyszerű mondatokat ír, nem kaphatja meg a maximális pontszámot.

Szókincs, kifejezésmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat a középszintű érettségi vizsga követelményeinek.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a Szókincs, kifejezésmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ (pl. a „bringen“ ige helyett a „holen“ igét), ezt a hibát csak a Szókincs, kifejezésmód szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a Szókincs, kifejezésmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy előjárószót helytelen vonzattal használ (pl. um+Dativ), ezt a hibát csak a Nyelvtan, helyesírás szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés nyelvtani és helyesírási hibáit is figyelembe kell venni.

Az adott szinten bizonyos nyelvtani struktúrák produktív használata nem várható el a vizsgázótól. Az ilyen típusú hibákat az értékelésnél nem kell figyelembe venni.

Javítási jelrendszer

Tartalom

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a szempont sorszámának megadásával:

④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont

√3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont

2- (szám + mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett vagy nyelvi okok miatt nem érthető, de érintett tartalmi szempont

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Formai jegyek és hangnem

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

Dátum = D

Köszönés = K

Megszólítás = M

Aláírás = A

A teljesítés minőségét mutató jelek:

D (betű) = az adott formai jegy teljesítése helyes

√A (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy

K (aláhúzott betű) = elfogadható, bár hibás az adott formai jegy

Szövegalkotás

A Tartalom szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezés mód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

L = lexikai hiba

ÉL = értelemzavaró lexikai hiba

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó

A szövegben használt jelek:

aláhúzás hullámvonallal = lexikai hiba

aláhúzás hullámvonallal + i = ismétlődő lexikai hiba

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

G = nyelvtani (grammatikai) hiba

ÉG = értelemzavaró nyelvtani hiba

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó

H = helyesírási hiba

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba

√ (hiányjel) = hiányzik egy szó

nyíl = szórendi hiba

aláhúzás + i = ismétlődő hiba

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála – Középszint 2. feladat**Tartalom**

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó öt irányító szempontot dolgozott ki megfelelően.	A vizsgázó négy vagy három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem.	A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem. vagy: A vizsgázó egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és van még olyan irányító szempont, amelyet részben tár-	A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően és nem tárgyalta a többi szempontot. vagy: A vizsgázó három vagy annál kevesebb irányító szempontot tárgyalta részben.
A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.	A vizsgázó a kommunikációs célokat többnyire megfelelően		

	valósította meg.	gyalt. vagy: A vizsgázó legalább négy irányító szempontot tárgyalt részben. A kommunikációs célokat részben valósította meg.	Alapvető kommunikációs célját nem éri el. vagy: A vizsgázó más témáról írt.
--	------------------	--	---

Formai jegyek és hangnem

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg formai jegyei teljesen megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak. Helyes a megszólítás, az aláírás, a dátum és az elkészítés.	A szöveg formai jegyei nagyjából megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak. Van helyes megszólítás és aláírás, valamint elfogadható dátum és elkészítés.	A szöveg formai jegyei még megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak. Van helyes vagy elfogadható megszólítás és aláírás. A vizsgázó törekedett a levélforma betartására.	A szöveg formai jegyei nem felelnek meg a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak. Hiányzik vagy nem elfogadható a megszólítás és/vagy az aláírás. A vizsgázó nem törekedett a levélforma betartására.

Szövegalkotás

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelő nyelvi eszközök használatával valódi szöveget hoz létre. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés. A vizsgázó törekszik arra, hogy valódi szöveget hozzon létre. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és befejezés. A szövegszerűség csak nyomokban fedezhető fel. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen. Az írásmű izolált mondatok halmazából áll. A levél annyira rövid, hogy szöveggént nem értékelhető.

Szókincs, kifejezésmód

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néha nehezíti a mondanivaló megértését. A szókincs korlátai miatt többször előfordulhat szóismétlés.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. Sokszor nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a mondanivaló megértését. Sok a szóismétlés.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg kevés nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.	A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg több nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják, és/vagy kevés, a megértést nehezítő hiba jellemzi a dolgozatot.	A vizsgázó csak a leg-egyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja. A szöveg sok olyan nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek a megértést nem befolyásolják, valamint több, a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba fordul elő benne.	A szöveg a nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibák miatt nem érthető.